

Р. П. Зорівчак

Лайвсей Флоренс-Гамільтон-Рендел

ЛАЙВСЕЙ Флоренс-Гамільтон-Рендел (Livesay Florence Hamilton Randal; 03. 11. 1874, м. Комптон, провінція Квебек, Канада - 28. 07. 1953, м. Торонто, провінція Онтаріо, Канада) - канадська англомова письменниця, журналістка, перекладачка та пропагандистка українського художнього слова й мистецтва. Мати [Д.-К.-М. Лайвсей](#). Закін. Дівочий коледж у Комптоні (1889). Вчителювала у Нью-Йорку і Монреалі. 1902 в Оттаві почала працювати журналістом. 1903-20 жила у Вінніпезі, де познайомилася з укр. іммігрантами. Від няні своїх дітей почула вперше укр. пісні і, захопившись ними, вивчила укр. мову, щоб збагатити здобутками українців канад. культуру. Допомагав їй ознайомитися з укр. культурою літератор П. Крат. Л. часто виступала у різних містах Канади з дуже цікавими доповідями про укр. культуру. До вид. «Пісні України з русинськими поемами» (1916, з передмовою П. Крата) - першої великої збірки перекладів англ. мовою укр. поезії нар. та літ. походження - увійшло сто перекладів Л.: істор., побут. й обрядові пісні, дума «Маруся Богуславка», твори Т. Шевченка («Сонце заходить, гори чорніють...», «Тополя», «Чого ти ходиш на могилу?..», «Не для людей, тієї слави...», «Навгороді коло броду...», «У неділю не гуляла...», «Думка» («Нащо мені чорні брови...» - уривок), І. Котляревського (дві пісні Наталки з п'єси «Наталка Полтавка»), С. Руданського («Повій, вітре, на Вкраїну...», «Ахмет III і запорожці»), Ю. Федьковича («Флояра», «Рекрут», «Святий вечір», «В церкві», «Хустка», «Під Кастенедолев», «І я

гуцул, і ти гуцул...»), С. Воробкевича («Перстень»). Сотий переклад текст-укр. нац. гімну «Ще не вмерла Україна». Його подано також в оригіналі з нотами. Переклала повість «Маруся» Г. Квітки-Основ'яненка (Нью-Йорк, 1940). сприяння дочки опубл. її кн. «Спів упродовж віків» (1981), куди увійшли деякі її раніше неопубл. перекладів: драми-феєрії «Лісова пісня» Лесі Українки, оповідання «Закоханий чорт» О. Стороженка, дум та істор. пісень («Про втечу трьох братів з неволі турецької з Азова», «Самійло Кішка», «Смерть козака-бандуриста» та ін.), розвідка «Весільні обряди і пісні». Авторка зб. «Зачарована трава» (1923), куди увійшли її власні вірші й повість «Присмак солі» (1927) та переклади з польс. і франц., а також з укр. мов - вірш «Дезертир» («Ой сів же він при столику...») Ю. Федьковича. Переклади Л. не відзначаються високою майстерністю, намагаючись відтворити укр. нац. колорит, вона вживала багато укр. транскрибов. слів і калькових висловів, роблячи тим самим переклад подекуди незрозумілим для англомов. читачів. Чимало перекладів Л. залишилося в рукописах.

Основні твори

Songs of Ukraina with Ruthenian Poems. London; Paris; Toronto, 1916;
Songs and Dances of the Ukrainians // Canadian Magazine. 1927, 20 Jan.;
Down singing centuries. Folk literature of the Ukraine. Winnipeg, 1981.

Рекомендована література

1. Кравчук П. Пропагандист української літератури // Всесвіт. 1964. № 11;
2. Зорівчак Р. Шевченко в англомовному світі // Шевченко і світ. К., 1989;
3. Її ж. Якби не няня, що пісню вичаровувала із душі // Наше життя = Our Life. 2001, квіт.;
4. Остапчук Т. Переклад Юрія Тарнавського та інші англомовні переклади «Думи про Марусю Богуславку» в системі порівняльного вивчення літератур // Сучасність. 2003. № 3;
5. Зорівчак Р. П. Сприйняття творчості та особистості Тараса Шевченка в Канаді // Всесвіт. 2013. № 3/4;
6. Її ж. Англомовна поетична шевченкіана (1868-2014): стислий огляд // СіЧ. 2014. № 10(646).

Бібліографічний опис:

Лайвсей Флоренс-Гамілтон-Рендел / Р. П. Зорівчак // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-53078>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).